

## Skolelederens beretning til Generalforsamlingen 2023

### **Indledning**

En dag imellem jul og nytår sad jeg og læste avisen. De kørte et tema omkring unges trivsel og selvstændighed, og jeg blev selvfølgelig ekstra opmærksom, da dagens skribent, var indehaver af en af vores lokale virksomheder, nemlig Bagsværd Lakrids.

*"Forældre bremser deres børns udvikling, og det er synd for dem"* lød den kontante overskrift. Han fortalte, at han havde set sig nødsaget til at skrive i jobannoncer henvendt til unge, at man kun kom i betragtning, hvis man selv ansøgte på egne vegne.

Han havde nemlig ved flere lejligheder oplevet forældre, som kom trækkende med deres unge 16-17 årige børn efter sig for at søge et fritidsjob til den unge. Den lader vi lige stå et øjeblik ... Det her er nemlig et lavpraktisk, og også lidt komisk eksempel fra den virkelige verden, på den risiko som jeg mener vi løber, hvis vi forsømmer at myndiggøre ungdommen og – i bedste mening – tager initiativet fra de unge i deres eget liv.

Hvis vi forsømmer at gøre dem i stand til at "stå selv", handle selv og turde være dem, som selv tager ansvar i deres liv, så skaber vi handlingslammede og usikre børn – som bliver til unge mennesker med manglende basale færdigheder, livsduelighed og tro på egne evner. For mig er myndiggørelsen af de unge en af de helt store opgaver vi voksne – skoler, institutioner og forældre står overfor lige nu.

Det er ikke blevet en mindre opgave sådan som samfundet og forælderrollen har udviklet sig, Det er en stor og stigende udfordring, som vi skal turde adressere – også selvom det betyder en kritik af os selv.

Livsduelighed og tro på egne evner er måske det vigtigste vi kan give de unge mennesker med i deres liv. Det kan i min bog kun ske hvis vi vover at myndiggøre dem.

Hvis vi også samtidig skal hjælpe ungdommen med at "sænke skuldrene" og reducere presset – og det skal vi - så vi kan modarbejde en udvikling med stigende angstdiagnoser og voksende mistrivsel blandt unge, så har vi en stor opgave at løse.

Så hvad gør vi?

Der er desværre nok ikke noget quickfix, men den gode nyhed er, at vi rent faktisk kan gøre en hel masse som voksne – måske helt enkelt ved at gøre lidt mindre...?

Vi kunne fx starte med selv at sænke skuldrene og slappe lidt af.

Måske behøver man ikke hele tiden at være lykkelig for at have et godt liv, og måske behøver vi ikke altid være helt perfekte forældre, for at vores børn vokser til glade, livsduelige og selvstændige mennesker?

Er der ikke plads til grimhed, fejl, nederlag og utilstrækkelighed hos os voksne, så risikerer vi jo at "pode" de unge med forventningen om, at alt skal være perfekt altid, for ellers er livet mislykket.

Man behøver altså ikke altid få 12, man må godt være ked af det ind imellem – det er ikke farligt at begå fejl eller være trist i perioder.

Det er ikke nødvendigvis sygdomstegn som skal bekæmpes med alle midler, der er ikke nødvendigvis noget galt hvis vores barn er trist lige nu – livet har bare både lette og svære tider, og det er faktisk helt normalt og ok.

På skoleområdet skal vi turde tale om det gode og bæredygtige liv og om myndiggørelse af de kommende generationer af unge mennesker – ikke kun om hvordan de klarer eksamen,

hvilken karakter de mon får, eller om de er lige så gode til matematik som dem fra naboskolen.

På Den lille Skole er vi godt med bogligt, og selvfølgelig er det både godt og vigtigt (ellers var vi sgu en sløj skole).

Men der er også brug for, at vi giver god plads til de praktisk-/æstetiske fag, til projekter på tværs af fag og klasser som ikke alene har et bogligt sigte, og til at prioritere tid til fordybelse i emner og aktiviteter, som ikke er eksamensfag.

Måske bliver den del af vores skole faktisk mere og mere vigtig, i takt med at presset på de unge mennesker stiger andre steder?

Hvis vi skal lykkes med at sænke skuldrene hos de unge mennesker og samtidig myndiggøre dem og gøre dem handlekraftige i deres egne liv, er opgaven større end skolerne alene kan magte – der hviler også et stort ansvar hos jer forældre.

Det ansvar indebærer blandt andet, at man som forældre i højere grad, rent faktisk tør "give lidt slip" – både på den daglige kontrol af lektier og på om børnene nu havde nogen at lege med i hvert minut af skoledagen - men også på illusionen om, at børnenes lykkelige fremtid og deres muligheder i livet, alene afhænger af hvordan man agerer som forælder.

Det kræver nok at man tør tage et opgør med, at ingen tid må gå til spil i barnets liv, om at hvert minut tæller i vores stræben efter den perfekte barndom for vores børn, om at vi som forældre helst ikke må overse noget, for ellers får vores børn nok ikke alle de muligheder de fortjener – og som vi er sikre på at naboens børn får.

Det er en forståelig tanke, at jo mere jeg hjælper mit barn, jo mere jeg engagerer mig, jo mere jeg tager action, jo bedre stiller jeg barnet.

Og guderne skal vide, at undertegnede selv faldt i gryden da mine unger var små – jeg har simpelthen ikke tal på de timer jeg har brugt som træner for mine børns hold i diverse håndboldhaller, på de beskeder jeg har skrevet til lærerne i deres klasser, på de pølsehorn med spinat jeg har bagt, på de gange jeg har kørt dem til alt muligt – og sågar på hvordan jeg selv har stillet mig foran dem og talt på deres vegne i alle mulige sammenhænge.

Her på bagkant får jeg helt røde ører når jeg tænker på det.

Jeg ved faktisk ikke hvilken forskel det har gjort. Jeg håber selvfølgelig det har betydet noget godt for deres udvikling til selvstændige individer, men jeg tvivler lidt - så i bedste fald håber jeg nok bare, at det ikke har gjort for stor skade.

Jeg er ikke i tvivl om, at mine børn føler sig elskede af deres far (ellers er de tordenlysneme gode til at lyve, men det er jo også en kvalitet), og alle børn fortjener selvfølgelig deres forældres ubetingede kærlighed.

Men den kærlighed er netop ubetinget, og de havde nok følt den uanset alle mine anstrengelser for at styre deres liv udenom nederlag og dårlige oplevelser, og måske var de faktisk blevet endnu stærkere og mere selvstændige, hvis jeg havde sluppet lidt mere af?

Tænk hvad der ville ske hvis vi ikke var over vores børn hele tiden, hvis vi turde lade være med at forsøge løse alle deres problemer for dem, hvis vi nøjedes med at give dem et kram, trøste dem, vejlede dem, fortælle dem at verden ikke er perfekt, vise dem at vi elsker dem, tørre deres næser og vise dem, at vi langt hen ad vejen tror på dem og på deres evne til at løse det de møder?

*"Det skal nok gå, og hvis det ikke går, så går det nok alligevel"* som min gode gamle kollega og ven, Jørgen, så smukt formulerer det.

Det er ok ikke at være perfekt.

Det er ok at lave fejl.

Det er ok ikke altid at leve op til omverdenens forventninger.

Det er ok, at et barneliv ikke kun altid er lykkeligt.

Lad os hjælpe hinanden med at lære børnene at de kan selv.

Lad os lære dem at arbejde sammen med andre, at turde løfte deres stemme og bidrage, at lytte og at behandle andre med respekt.

Lad os lære dem at "placere sig selv i verden", myndiggøre dem og have tillid til dem og hjælpe dem til at forstå både værdien af fællesskabet og af deres egen værdi i det – så skal de nok tage over med sikker hånd – i egen ret og på deres egen måde - når de bliver voksne.

Og lad os så samtidig give dem en spændende og afvekslende skolehverdag, hvor de boglige elementer selvfølgelig har deres plads, men hvor de praktiske og æstetiske elementer vægtes meget højt, hvor man godt må lave fejl, hvor deres nysgerrighed vækkes og fastholdes - og hvor skuldrene sænkes lidt.

Lad os give dem noget mere lilleskole.

Nu vil jeg invitere jer en tur ned på jorden igen og lade resten af beretningen beskæftige sig med den mere praksisnære orientering omkring det forløbne år på Danmarks ældste lille skole.

### **Børnetallet**

Skolens børnetal pr.1 september 2022 var 233 elever. Det ligger stabilt på niveau med det elevtal, som vi har haft i de seneste mange år.

I skrivende stund er elevtallet 236, hvilket er det højeste i skolens historie og afspejler, at klasserne er fyldt op.

Der er ingen planer om at ændre på elevtallet, og vores mål er derfor at fastholde elevtilslutningen stabilt omkring det leje vi har i dag.

Vi oplever fortsat en stor søgning til skolen, og der er ventelister til alle klasser.

For indskolingsklasserne og for de klasser som skal starte i de kommende 3 år er ventelisterne meget lange – vi kunne faktisk oprette hele 5 klasser på flere årgange (hvis pladsen og skoleformen ellers var til det – hvilket ingen af delene er), så skolens "fødekæde" må, i lighed med de sidste mange år, vurderes at være i orden.

### **Skoleudvikling og aktiviteter**

I min beretning sidste år, brugte jeg betydelig tid på corona, og på hvordan den havde påvirket skolens drift og udvikling i det forløbne år med nedlukninger, hjemsendelser, test på skolen, aflysninger m.v.

Det kommer jeg heldigvis ikke til at gøre i år.

I stedet for kan jeg med stor tilfredshed konstatere, at vi har gennemført alle planlagte aktiviteter, herunder lejrskoler, billedtema, musical, karneval, kakaodag, forældremøder, arbejdsdage og temaperioder i klasserne. Vi er også tilbage i fuldt omfang med morgensang, samarbejde på tværs af klasser, venskabsvenner, fri leg på tværs i frikvartererne og alle de andre små ting, som man ikke tænker nok over når vi har dem – men som vi savner helt ubeskriveligt, når de tages fra os.

Det skal vi huske at værdsætte.

I løbet af det seneste år har meget af den pædagogiske debat internt på skolen drejet sig om vores arbejde med udviklingsmålene for det forløbne år.

#### Evaluering af udviklingsmålene fra det forløbne år:

- *Fællesskab på tværs*
- *"Læseindsats"*
- *"Overbygningen og lidt 6.kl."*
- *"To-lærertimer"*
- *"Skole-hjemsamarbejde"*

#### "Fællesskab på tværs":

Vi har hver uge afholdt morgensang og samlinger – hvor både dele af – og hele skolen er med samtidig.

Ved alle morgensangssamlinger synger vi sange fra skolens sangmappe – incl. lejlighedsvis stompøvelser, rytmeklap, fællesfløjt m.v.

Mandag i salen deltager alle klasser: Venskabsvennerne sidder sammen. Der gives fælles beskeder, og indimellem er der optræden og indlæg fra klasserne. Det vil vi dog godt have endnu mere af næste år, så det arbejder vi på.

Onsdag i salen deltager klasserne fra 0.kl. til 6.kl.: Her gives beskeder og synges fødselsdagssange for de elever der har haft fødselsdag siden sidst.

Fredag i Multirummet deltager klasserne fra 0.kl. til 3.kl.: Her øver man sig på at være til samlinger, synger fra sangbogen m.v

Vi har genoptaget alle de fællesskabsfremmende aktiviteter efter corona som fremvisninger, p-fag, linjefag, forløb på tværs af klasser, venskabsvenner m.v.

Vi har flyttet billedtema- og musicalugerne så de ligger tidligere på efteråret, og dermed mindsker vi risikoen for at ramme corona-/influenzasæsonen.

Det nye tidspunkt fungerede rigtig godt – ikke kun fordi den store sygdomsbølge heldigvis udeblev – men også fordi vi erfarede, at den nye placering af billedtema- og musical, gav et langt bedre flow i efterårssemestret for både store og små. Vi fastholder derfor den nye placering, som er lige efter efterårsferien.

I det kommende skoleår fastholder vi vores fokus på at arbejde med fællesskaber. Det indgår dog som et løbende fokus, og ikke som et særligt udviklingsmål.

- Læseindsats:

Vi er på andet år af vores særlige fokus på læseindsatsen.

Hver morgen starter dagen for alle elever med 20 minutters morgensang eller læsebånd (herunder faglig læsning). Derefter går man til det første modul.

Klasserne i grundskolen har fortsat et obligatorisk årligt læsekursus i et temaforløb, og i overbygningen har vi udviklet et format i form af fælles dage med fokus på læsestrategier. Grundskolens læsekurser er velafprøvede og har kørt igennem mange år nu.

I år har vi afprøvet at lade to klasser være sammen om et læsekursus, og tilføje flere lærere. Det fungerede rigtig godt, så det forventer jeg, at vi også kommer til at gøre næste år.

OB læsedagene er kommet fint fra start, men vi kommer til at udvikle videre på formatet i de kommende år, hvor jeg forventer at vi fortsætter med dem.

Vi har fortsat faste tidspunkter for læsning og vi har stadig fælles fokus på at øve de forskellige læsestrategier samtidig på hele skolen. De foreløbige evalueringer viser os dog, at vi med fordel kan fastholde helt faste strategier for indskolingen, imens det nok giver mere mening, at mellemtrinnet og OB har større frihed til selv at vælge hvilken strategi de vil arbejde med i en given periode.

Vi har fortsat haft fokus på ordblindeområdet. Senest har Anne (vores læsevejleder) taget initiativ til at iværksætte et "ordblindenetværk" for eleverne, hvor store og små elever mødes og udveksler erfaringer og taler med hinanden.

Indsatsen har været koordineret af Anne, og lærerstaben har fulgt op løbende med korte evalueringer og opstart af ny læsestrategi fire gange i løbet af året.

Til sommer evaluerer vi grundigt på de seneste to års indsats, og beslutter os for den endelige form på indsatsen næste år.

#### "Overbygningen og lidt 6.kl.":

Vi har nu kørt næsten et år med den nye struktur for madkundskabsfaget med 4 ugentlige lektioner for 7.kl./8.kl. i et halvt år hver (sidste halvdel af 7.kl. og første halvdel af 8.kl. frem imod eksamen i vinterterminen). 8.kl. var til afgangsprøve til jul, og det gik godt, og nu er 7.kl. så i gang i køkkenet om torsdagen i det næste lille års tid.

Onsdagene med linjefag og humaniora har haft 6 lektioner i stedet for 7, og det fungerer også. For første gang har vi undervist i tysk i 6.kl. i år, og havde vi bekymringer omkring det inden, er de blevet gjort til skamme.

Erfaringerne med alle ændringerne er derfor gode, og vi har således fundet det format vi kommer til at fortsætte i og videreudvikle på.

#### Forældresamarbejde:

Både personale og bestyrelse har været optagede af at arbejde med forældresamarbejdet i det forløbne år.

Fokus har været lidt forskelligt:

Personalet har været optaget af at drøfte en tydeligere rammesætning omkring skole-/hjemmsamarbejdet, samt øve sig på at blive endnu bedre til kommunikationen med forældrene.

Behovet for det samarbejde som foregår imellem forældremøderne, børnerunderne og sh samtalerne er altid svært at forudse på forhånd, da rigtig meget jo opstår undervejs i et skoleår.

Helt naturligt kommer mange forældrehenvendelser udenfor almindelig arbejdstid, hvor forældrene har fri. Det har skolens personale dog også, og derfor kan det indimellem skabe nogle lidt uheldige situationer, hvis ikke rammerne for samarbejdet er tydeligt.

Derfor udarbejdede vi i efteråret en række enkle retningslinjer omkring det skole-/hjemmsamarbejdet.

Vores mål med retningslinjerne var følgende:

- At rammesætte det uformelle samarbejde, så det ikke kommer til at fylde uforholdsmæssigt meget i personalets arbejde, og så der bliver plads til at prioritere de elever, som har særligt behov.
- At give skolens personale tid til at kunne tage os godt af alle børn og til at have et godt privatliv ved siden af.
- At forældrene fortsat er trygge ved at henvende sig til skolens personale, og ved hvordan de bedst gør det.
- At undgå, at man som forældre opbygger nogle forventninger til skolens personale, som ikke bliver mødt.

Retningslinjerne er heldigvis blevet taget godt imod af alle siden vi lagde dem ud i efteråret. Vi kan allerede nu mærke tydelige ændringer i mange klasser, men der er fortsat enkelte steder, hvor de endnu ikke er fuldt integrerede. Det skal dog nok komme hen ad vejen ved en fælles indsats.

Bestyrelsens fokus har i højere grad været på forældresamarbejdet set fra et forældreperspektiv.

Der er en høj grad af forventning til forældreinvolveringen på skolen, og alt fra arbejdsdage, henover forældrerevy, hyttetur, planlægning af sommerfest, forældremøder, kommunikation på intra, elever der holder fri udenfor skolens ferieperioder og meget andet er blevet drøftet. Overordnet er der en stærk dedikation til skolens værdier, og især værdien "fællesskab" har været central i drøftelserne.

Det giver en masse spændende udfordringer, når der både skal være plads til de forskellige livsbetingelser der eksisterer i familierne, og til at støtte op omkring det fællesskab som skolen er og skal være.

Der er meget man skal forholde sig til som forældre på Den lille Skole – måske også for meget? Uanset hvad, er det dog, i min optik, uhyre relevant at diskutere hvordan vi kan hjælpe hinanden med at "sænke skuldrene" lidt i samarbejdet og i forventningerne til hinanden. Som jeg sagde i min indledning tror jeg nemlig, at lige præcis vi voksne – og I forældre – har en stor opgave foran os, hvis vi ønsker at børnene vokser op og bliver til sunde og selvstændige individer.

Vi skal ikke hele tiden kæmpe deres kampe, vi skal acceptere at alting ikke altid er godt – og det er såmænd godt nok – og så skal vi tilgive os selv for ikke altid at være perfekte forældre og voksne, som står klar med pølsehorn med spinat, og altid har overskud til at være toptunet på alle de arrangementer der er i og omkring børnenes skole.

Balancen og øvelsen består i at lykkes med det, samtidig med at vi beholder lilleskolens sjæl intakt, og det er noget af det vi bruger tid til at diskutere i både bestyrelsen og blandt personalet.

#### Delehold og To-lærertimer:

Det er ikke alene mængden af lektioner, som afgør kvaliteten og elevernes udbytte af undervisningen. Det handler i høj grad også om andre faktorer, som fx antal elever pr. lærer. I dette skoleår har vi lavet forsøg med delehold i to af de ældste klasser.

Delehold betyder, at en klasse deles i to halve, som hver har en lærer.

Det behøver ikke at være det samme fag. Fx deler vi 7.kl i to lektioner hver tirsdag formiddag, sådan at halvdelen af klassen har naturfag og den anden halvdel har tysk.

I praksis får eleverne lidt færre lektioner i fagene, men til gengæld er der færre elever pr. lærer.

Lærerne underviser samme timeantal i deres ansættelse, og modellen er derfor omkostningsneutral.

Erfaringerne med delehold er gode, og vi oplever bedre tid til den enkelte elev, mulighed for at organisere undervisningen anderledes, lidt mere ro, bedre trivsel og en god faglig progression.

To-lærertimer giver samme muligheder som delehold, men de er ikke omkostningsneutrale, da der er to lærere på i samme fag i samme lektion. Fordelen ved to-lærertimerne er, at det er en ren tilførsel af ekstra lærerressourcer, og klassens timetal kan derfor opretholdes.

Vi har afprøvet såvel flere to-lærertimer som delehold i dette skoleår, og erfaringerne er så gode, at vi laver en særligt prioriteret indsats omkring det i det kommende skoleår.

#### Præsentation af udviklingsmål for det kommende år:

I det kommende år arbejder vi med følgende udviklingsmål:

- *"Læseindsats"*
- *"Delehold" og "To-lærerlektioner"*
- *"Skole-hjemsamarbejde"*

#### "Læseindsats":

På baggrund af evalueringen til sommer, fortsætter vi med fokus på læseindsatsen.

#### "Delehold" og "To-lærerlektioner":

I det kommende skoleår udvider vi ordningen med delehold og to-lærerlektioner til at omfatte alle skolens klasser.

Den generelle retning i projektet er, at der skal være færre elever pr. voksen i flere lektioner end i dag.

Formål: At styrke elevernes udbytte, at styrke relationerne og det sociale og styrke de praktiske-/æstetiske tilgange til grundfagene.

Definitioner:

Delehold er når samme klasse har to forskellige fag samtidig. Det betyder en halv klasse ad gangen i hvert fag, hvorefter man skifter.

Tolærerlektioner er når der er to lærere i samme lektion i klassen.

Foreløbig ser den konkrete plan ud som følger:

#### Delehold:

1.kl.-6.kl. får 1 deletime om ugen

7.kl.-9.kl. får 2 deletimer om ugen

Vi har tidligere ønsket at gøre noget ved de meget lange skoledag i OB, og med indførslen af deletimer, får vi mulighed for at sænke det ugentlige lektionsantal fra 33 til 31 for alle tre klasser. Det gør vi nu.

Samme ønske har vi ikke for 1.kl.-6.kl., hvorfor vi skal tilføje en ekstra ugentlig lektion i et fag,

for at få lektionsregnskabet til at passe med det vi har i dag.

Vi vælger i første omgang at styrke danskfaget, og derfor udvider vi dansk med en lektion om ugen.

Der er fortsat udfordringer som skal løses – som fx antallet af undervisningslokaler når en klasse skal brede sig over flere lokaler i en lektion – men det arbejder vi på at finde løsninger på.

#### To-lærerlektioner:

Hver klasse får minimum 2 ugentlige to-lærerlektioner i det faste skema.

Hertil kommer tematimerne i 1.kl. til 6.kl., hvor der i forvejen er to lærere i mange perioder, linjefag og humaniora, samt alle timer i bh.kl hvor der fortsat vil være to voksne.

Satsningen med at styrke to-lærertimerne kræver flere lærertimer, hvilket vi tilføjer med ansættelsen af en ny lærer.

#### Skole-hjemsamarbejdet:

Vi fortsætter arbejdet med implementeringen af retningslinjerne, og drøfter dem på forældremøder i alle klasser.

Vi forsøger os med et forældremøde mindre i alle klasser, sådan at der fremover årligt holdes to forældremøder, en skole-hjemsamtale samt en børnerunde.

I OB konverterer vi børnerunden til "ungerunde". Formatet er ikke helt på plads endnu, men formålet er, at de unge selv skal få lov til at "drøfte sig selv" og i højere grad blive myndiggjorte.

Vi arbejder på forskellige modeller for at tilpasse kommunikationen på intra til elevernes alder.

Princippet er, at jo ældre eleverne er, jo mere vil vi henvende os til dem fremfor til forældrene – igen for at myndiggøre dem.

Det vil først og fremmest få betydning for mellemtrinnet og op, og vi prøver os frem med forskellige modeller, så vi finder en form som også tilgodeser de elever der har behov for lidt mere forældrehjælp, når de bliver ældre.

Den endelige form er ikke på plads – den skal vi skabe henover de næste år, men der vil nok blive lidt færre beskeder direkte imellem lærere og forældre, og mere generel orientering på klassens opslagstavle, kunne jeg forestille mig.

Overordnet set er det min vurdering, at skolen fortsat er i en rigtig god udvikling.

På vores hjemmeside står der blandt andet: *"Men skolen er også et sted præget af naturlig forandring; der kommer nye børn, forældre og medarbejdere til, og der kommer nye forventninger fra det omgivende samfund. Derfor vil Den lille Skole altid være i en løbende dialog med dels sig selv, dels med andre skoler, institutioner og organisationer – vi lever ikke på en ø (citater fra hjemmesiden).*

Det er i høj grad stadig aktuelt for os, ligesom det har været det mange gange i skolens nu 74-årige historie.



Skolen i går ligner ikke helt skolen i dag – og den i morgen vil også se anderledes ud, kunne man meget passende slutte det her afsnit af med.

Vi har stærke pejlemærker i både vores værdigrundlag og i vores historie, så kompasset er heldigvis på plads.

Men vi er i forandring, vi bevæger os, vi undres, vi går nye veje og nogle gange går vi også imod strømmen.

Derfor kommer vi igen til at tage nye initiativer og afprøve andre former omkring både vores indretning af hverdagen for eleverne og for vores forældresamarbejde i det kommende år.

Men vi ændrer aldrig på at insistere på at have en afvekslende skolehverdag, fyldt med gode oplevelser og traditioner for eleverne, med spændende undervisning, med plads til at lege og få fingrene i "mulden" - og med fokus på, at alle helst skal trives og have det godt i skolen. Som det skal være på en rigtig lilleskole!

### **Økonomi**

Som I kan se af regnskabet, kom vi ud af 2022 med et ret pænt resultat. Et resultat, som er noget pænere end jeg frygtede ved indgangen til den her vinter.

Økonomien og dermed budgetlægningen er i øjeblikket behæftet med en del usikkerhed, men bestyrelsens beslutninger sidste efterår i forhold til forældrebetalingen, sammen med færre udgifter end frygtet (blandt andet stak energiudgifterne ikke helt af), har i høj grad medvirket til resultatet.

Vi har fastholdt en tæt økonomistyring og en konservativ budgetlægning (meget konservativ viste det sig sidste år) og sammen med det stabile elevtal, udgør det fortsat hjørnestenene i at skolen har en sund økonomi.

I årsregnskabet kan I læse ledelsens beretning om prioriteringerne og beslutningerne om økonomien, så jeg går ikke dybere ned i det nu.

I de kommende år ser vi sandsynligvis ind i større udgifter til både bygningsvedligeholdelse og personale, og samtidig må vi forvente, at den fortsat høje inflation får en vis betydning for os. Det er derfor god skik, at vi er på forkant med økonomistyringen og at bestyrelsen via skolepengereguleringerne, har sikret trygheden omkring den fremtidige drift.

Som vores økonomi er skruet sammen lige nu, er der grund til at være rolige.

Vi har stadig råd til udvikling og luft til at håndtere pludseligt opståede ekstraudgifter i et rimeligt omfang, så alt i alt er vi i en ganske tryk økonomisk position.

### **Personale**

Jeg vil indlede dette afsnit med, helt enkelt, at konstatere at skolen er ret privilegeret i forhold til det personale vi har ansat – jeg vil gå så langt som til at sige, at den nok er lidt forkælet.

Vi har en bredt sammensat personalegruppe med en masse forskellige personligheder, men også med en stor fællesmængde der samler os. Begge dele er vigtige og kommer eleverne og skolens udvikling til gavn.

Den største fællesmængde for personalet er engagementet og loyaliteten imod skolens værdier.

Det er ikke bare et tilfældigt job vi har valgt - det betyder faktisk noget for os alle, at være med til at lave præcis den her lille skole.

Det betyder, at der ind imellem kan diskuteres og menes alt muligt om alt muligt.

Vi ser ikke ens på alt og vi har meget forskellige måder at arbejde på. Derfor diskuteres der også både passioneret og indlevende blandt personalet ind imellem. Vi skændes sjældent, men der er bestemt noget på spil for os når vi diskuterer skole, og det engagement det viser, repræsenterer en kæmpe ressource for skolen. Vi skal derfor værdsætte den lyst der er blandt personalet til at involvere sig i stort og småt omkring skolens hverdag, i elevernes trivsel, i forældresamarbejdet og i den nødvendige udvikling af skolens tilbud, som vi hele tiden befinder os i.

Den kritiske tænkning ligger fundamentalt i lilleskoleånden – vi stiller spørgsmål, vi involverer os, vi tager stilling, vi placerer os selv i verden – og den tænkning er dybt forankret i personalet her hos os. Det har skolen og i særdeleshed eleverne gavn af!

At kunne trives i det engagerede og forskelligt sammensatte fællesskab kræver stor vilje til at lytte og respektere andres synspunkter – også når de er forskellige fra ens egne.

Det kræver også, at man er tryk nok til selv at byde ind, og bringe sit eget synspunkt til torvs. Derfor er en anden del af fællesmængden for personalet lige så vigtigt som engagementet: Vi har grundlæggende tillid til hinanden og vi kan godt lide at være sammen.

Derfor er der både plads til at diskutere medlevende, til at finde en fælles vej – og til at grine sammen bagefter. Hvilket vi gør ofte og højlydt.

Skolen har dygtige, opfindsomme, engagerede og ihærdige folk. De er ryggraden og forudsætningen for alle børnenes trivsel og udvikling i skolen - så lad os passe rigtig godt på dem, og huske at give dem et klap på skulderen, hver gang vi får lejlighed til det.

Siden sidste generalforsamling er der sket et par ændringer på personalesiden.

I efteråret ansatte vi Jimmy som teknisk servicemedarbejder. Han er ansat på nedsat tid i en flexjobstilling, og udgør, sammen med Carsten, den praktiske del af pedelbemandingen.

Med udgangen af marts måned i år stoppede Marie efter 12 gode år på skolen.

Alle – børn, kollegaer, forældre og Marie selv, har været meget glade for den tid hun havde hos os. Hun er en værdsat, menneskelig og meget dygtig pædagog, og vi vil helt sikkert savne hende.

Fra d.1 maj starter Ingeborg op i Maries tidligere stilling, og vi glæder os meget til det friske pust og de nye muligheder det altid giver os, når der kommer nye kompetente kræfter til. Velkommen Ingeborg!

Fra starten af det nye skoleår kommer der endnu et par af de her ”friske pust” idet vi, af forskellige årsager, har brug for at tilføje flere lærerkræfter.

Behovet for flere lærerkræfter opstår primært som en følge af to faktorer (som også er beskrevet i ledelsesberetningen i regnskabet):

1. Vi opnormerer med mange flere 2-lærerlektioner.
  2. Christian frigøres fra en del undervisningsopgaver, for at bruge mere tid på ledelse.
- Det betyder, at vi skal ansætte en ny fast kollega fra d.1 august, og stillingsopslaget ligger derfor nu på diverse jobsider samt på vores hjemmeside.

Og så tager vores personale jo løbende et stort ansvar for samfundsudviklingen – herunder det faldende børnetal.

Således går Frederikke på barsel omkring d.1 september, og vi får derfor glæde af en barselsvikar i det meste af det kommende skoleår. Vi er allerede i dialog med spændende kandidater til barselsvikariatet, og vi regner med at have en plan klar inden sommerferien.

Det er superspændende at få nye folk til.

En skole er jo i høj grad de mennesker, som møder eleverne og forældrene i hverdagen – ”Den lille Skole er altid os som er her” (og lidt dem der var her) plejer jeg at sige.

Dem som er her lige nu er altså ret vilde, og fortjener både anerkendelse og ros for deres kæmpeindsats.

Og dem som nu kommer til, lander et rigtig godt sted, og jeg er sikker på at vi vil alle – elever, forældre og kollegaer - vil gøre vores til, at de hurtigt føler sig godt til rette.

### **Bygninger og fysiske faciliteter:**

Skolen har gennemført følgende større bygningsmæssige forbedringer i 2022:

- Gennemgang og renovering af taget i grundskolen.
- Udskiftning af trappetrin på udendørstrappen i skolegården.
- Udskiftning af lamper på en stor del af skolen, således at alt nu er LED belysning. Udskiftningen medfører en betydelig reduktion af skolens elforbrug fremover.

I 2023 planlægger vi følgende bygningsmæssige forbedringer:

- Løbende gennemgang og opdatering af el og vvs installationer – herunder rørføring.
- Gennemgang og eventuelle småreparationer af taget i grundskolen.
- Udskiftning af de gamle slidte svelleterrasser udfor 0.kl. og 1.kl. (Hvis økonomien er til det)

### **Afslutning**

Afslutningsvis vil jeg takke bestyrelsen for et godt år.

Vi har været rundt om store værdimæssige diskussioner, og der er truffet beslutninger som var både svære og vigtige.

Som formanden allerede har været inde på i sin beretning, og som jeg også har nævnt tidligere i den her beretning, så har økonomien fyldt meget i bestyrelsesarbejdet i år.

Vær ikke i tvivl om, at der ligger langvarige, svære og grundige overvejelser bag de beslutninger om skolepengene, som bestyrelsen traf i efteråret.

At øge forældrebetalingen og dermed pålægge alle sine medforældre en større udgift, er selvsagt ikke en beslutning, man har særlig stor lyst til at træffe.

Der er rigtig meget på spil i sådan en beslutning, for vi ønsker fortsat at være en skole der kan søges af alle – uanset social status og økonomisk formåen.

Men i en situation hvor omstændighederne kræver det, er det bestyrelsens ansvar at udvise ”rettidig omhu” og først og fremmest sikre skolens drift – også når det er ubehagelige beslutninger som skal træffes.

Det mod vil jeg gerne rose bestyrelsen for at have haft, og samtidig vil jeg rose jer for jeres store engagement i, og insisteren på, at de svære beslutninger bliver truffet med hensyn til både skolens værdier og til en helt basal medmenneskelig omsorg.

Vi er forskellige, og også i bestyrelsesarbejdet er der noget på spil, og holdninger til det meste. Det betyder blandt andet, at vi indimellem bruger energi på at afklare hvad bestyrelsens rolle er – og hvad den ikke er.

At afklare grænserne for bestyrelsesarbejdet er lidt svært – men utroligt vigtigt - for på alt for mange skoler går det galt, når der går "kuk i kasketterne", om man så må sige.

Det er vi heldigvis gode til at være opmærksomme på hos os, og både via løbende drøftelser og med den nye forretningsorden, som bestyrelsen har udarbejdet, har den del af arbejdet gode kår.

Tak til bestyrelsen for et godt samarbejde og et stort engagement i det forløbne år.

Trods forskellighed i både personligheder og i holdninger – og uværdige kramper i underbenene hos skolelederen på bestyrelsesdagen i Tisvilde - er arbejdet foregået i en god ånd og i en dejligt uhøjtidelig tone, som jeg håber, vil fortsætte fremover, uanset hvilken bestyrelsessammensætning vi får efter valget om lidt.

Til slut vil jeg, som altid, sige tak til de rigtig mange forældre, som hjælper til, kommer med input, bidrager med praktisk hjælp, og leverer såvel gode kontakter som ideer i hverdagen.

Det er udfordrende, men godt at være skoleleder her på vores skole, som til stadighed kræver en del –men som også giver meget igen.

Hermed overlader jeg min beretning til GF